

Рейтинговий звіт CAPL 002-008 short

про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	ВАТ «АКБ «Капітал»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення рейтингу:	21.12.2006 р.
Дата оновлення рейтингу:	27.03.2009 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB-
Прогноз рейтингу:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ВАТ «АКБ «Капітал» за 2004-2008 рр., а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є в розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності Банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у додатках до цього рейтингового звіту.

Визначення поточного рейтингу

Борговий інструмент з рейтингом uaBBB характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» позначають проміжні категорії (рівні) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рейтингова історія

Історію кредитного рейтингу ВАТ «АКБ «Капітал» наведено в таблиці нижче.

Дата	21.12.2006	10.04.2007 - 30.08.2007	22.11.2007	11.03.2008	26.09.2008	27.03.2009
Рівень кредитного рейтингу	uaBBB-	uaBBB-	uaBBB-	uaBBB-	uaBBB-	uaBBB-
Прогноз	стабільний	стабільний	негативний	негативний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження зі зміною прогнозу	підтвердження	підтвердження зі зміною прогнозу	підтвердження

Рівень кредитного рейтингу ВАТ «АКБ «Капітал» підтримується:

- прийнятними для банківської системи фінансовими показниками, які характеризують основні аспекти діяльності Банку;
- розвитком регіональної мережі Банку, що дає можливість нарощувати клієнтську базу.

Рівень кредитного рейтингу ВАТ «АКБ «Капітал» обмежується:

- концентрацією кредитного портфеля за основними позичальниками, що зумовлює залежність Банку від фінансового стану невеликої кількості його клієнтів та може негативно вплинути на ліквідність та капіталізацію Банку;
- концентрацією ресурсної бази за основними кредиторами, що обмежує фінансову гнучкість Банку;
- схильністю до прийняття ринкових ризиків в умовах нестабільності фондового ринку;
- посиленням впливу зовнішніх чинників на фінансовий ринок та зниженням ділової активності в окремих секторах економіки, що може призвести до погіршення платоспроможності окремих позичальників та негативно вплинути на ліквідність і капіталізацію Банку.

Основні фінансові показники

Показник	01.01.2004	01.01.2005	01.01.2006	01.01.2007	01.01.2008	01.04.2008	01.07.2008	01.10.2008	01.01.2009
Активи, млн. грн.	105,78	234,12	314,43	483,83	892,89	911,45	964,33	1 093,89	985,44
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	93,15	193,69	246,48	427,89	717,69	772,17	821,22	935,97	883,12
Кошти клієнтів, млн. грн.	60,32	143,97	202,82	284,72	540,99	503,48	562,92	639,29	561,49
Власний капітал, млн. грн.	26,35	34,91	46,97	60,78	85,59	86,04	113,05	114,28	114,06
Доходи, млн. грн.	16,00	31,73	41,69	61,90	95,29	32,04	67,78	106,88	147,35
Витрати, млн. грн.	15,44	29,18	40,17	57,19	90,48	31,60	66,71	104,58	145,28
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	0,79	2,62	2,25	5,43	6,05	0,70	1,56	3,13	3,45
Чистий прибуток, млн. грн.	0,56	2,56	1,51	4,71	4,81	0,45	1,07	2,30	2,08
Доходність активів, %	0,53	1,09	0,48	0,97	0,54	-	-	-	0,21
Доходність капіталу, %	2,14	7,32	3,22	7,75	5,62	-	-	-	1,82

Резюме

Відкрите акціонерне товариство «Акціонерно-комерційний банк «Капітал» було зареєстровано Національним банком України у 1991 році. Банк є універсальною кредитно-фінансовою установою, діяльність якого здійснюється в різних регіонах країни.

За ренкінгом НБУ станом на 01.01.2009 р. ВАТ «АКБ «Капітал» перебуває у IV групі і посідає 90 місце серед 182 банків України. За 2008 рік чисті активи ВАТ «АКБ «Капітал» зросли на 10% – до 985 млн. грн., кредитно-інвестиційний портфель зріс на 24% – до 919 млн. грн., власний капітал за рахунок статутного збільшився на 33% – до 114 млн. грн.

Статутний капітал ВАТ «АКБ «Капітал» розподілено серед великої кількості фізичних і юридичних осіб. Станом на 01.01.2009 р. акціонерами, що мають істотну участь, є: ВАТ «Ясинуватський машинобудівний завод», ЗАТ «Керамік» та 10 фізичних осіб. Пряма участь 20 найбільших акціонерів складає майже 95%.

Регіональна мережа ВАТ «АКБ «Капітал», що складається з 4 філій та 56 відділень охоплює значну кількість областей України – переважно східні та центральні регіони, проте відділення значною мірою сконцентровані у Донецькій області, де розташовано Головний офіс Банку. Наразі, через складну економічну ситуацію у країні, подальший розвиток мережі призупинено.

За підсумками 2008 року збитковими є три філії Банку, що зумовлено невисокою якістю кредитів, трансфертним ціноутворенням, жорстким конкурентним середовищем, а також інвестиційними витратами.

Не дивлячись на розширення регіональної мережі, клієнтська база ВАТ «АКБ «Капітал» залишається відносно обмеженою, особливо за корпоративними клієнтами, що зумовлює концентрацію кредитних операцій; ресурсна база представлена, здебільшого, вкладами фізичних осіб. Наразі через зменшення ділової активності та зростання недовіри до банківського сектору, а також високу, порівняно з крупними банками, вартість кредитних продуктів, нарощення клієнтської бази викликає значні труднощі.

У II півріччі 2008 року зросла кількість судових спорів за позовами Банку щодо стягнення проблемної заборгованості за кредитами, і переважно споживчими. Як відповідач у судових спорах Банк участі не бере.

В останньому кварталі ВАТ «АКБ «Капітал» проходило перевірку НБУ з питань дотримання валютного законодавства, а також на предмет організації системи електронного захисту. За результатами перевірок порушень не виявлено.

Структура капіталу Банку є доброю: власний капітал формується, насамперед, статутним капіталом – коефіцієнт фондової капіталізації на 01.01.2009 р. становить 89%, коефіцієнт захищеності капіталу – 32%. Рівень забезпечення активних операцій та кредитно-інвестиційних ризиків власним капіталом є прийнятним.

Зобов'язання ВАТ «АКБ «Капітал» представлені, здебільшого, коштами фізичних осіб, залишки на рахунках корпоративних клієнтів значною мірою сформовані коштами на вимогу. Протягом 2008 року, а особливо в останньому кварталі, спостерігався відтік вкладів корпоративних клієнтів, що змусило Банк більш активно, незважаючи на ціну, залучати вклади фізичних осіб, та звернутися за рефінансуванням до НБУ.

Концентрація ресурсної бази за основними кредиторами залишається значною (станом на 01.01.2009 р. кошти 20 найбільших кредиторів формують 43% зобов'язань Банку), що обмежує фінансову гнучкість Банку, а з огляду на те, що фондування є переважно короткостроковим, в умовах обмеженої ліквідності ринку та недовіри до банківського сектору ризик ліквідності суттєво зростає.

Диверсифікація ресурсної бази за видами економічної діяльності є прийнятною: станом на 01.01.2009 р. кошти підприємств фінансової діяльності формують 35,6% коштів, залучених на рахунки суб'єктів господарювання; підприємств, які займаються торгівлею, ремонтом автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку – 24%; частка коштів підприємств переробної промисловості знизилась до 9%, проти 34% на 01.07.2008 р.

Станом на 01.01.2009 р. в обігу перебували облігації серії А на суму 10 млн. грн. У II половині 2008 року закритий випуск власних облігацій серії В на суму 15 млн. грн. ВАТ «АКБ «Капітал» було погашено. Зобов'язання Банку за облігаціями виконуються у повному обсязі, процентний дохід сплачується вчасно.

Обсяг операцій з іншими банками залишається вагомим, але залежності від ринку немає, оскільки кошти залучаються переважно на умовах SWAP, що покращує нормативи ліквідності та утримує Банк від набуття статусу ощадного за рахунок зменшення питомої ваги коштів фізичних осіб у пасивах.

Протягом 2008 року ВАТ «АКБ «Капітал» дотримувалося всіх економічних нормативів, встановлених НБУ. Значення нормативу адекватності регулятивного капіталу перебувають на рівні нижчому за середній по банківській системі. Для Банку залишаються характерними високі значення нормативів кредитних та інвестиційних ризиків.

Протягом перших трьох кварталів 2008 року кредитний портфель ВАТ «АКБ «Капітал», демонстрував помірний темп зростання, що частково було зумовлено відсутністю достатнього обсягу ресурсів. У IV кварталі через погіршення економічної ситуації у країні та зниження ділової активності фактичний обсяг кредитних операцій зменшився, а збільшення загального об'єму активів пояснюється девальвацією національної валюти.

Частка клієнтського кредитного портфеля в чистих активах зросла майже до 70%. За цільовим спрямуванням переважають позики, що надані на поточні потреби, питома вага іпотеки несуттєва. Здебільшого, кредити видані у національній валюті.

Концентрація клієнтського кредитного портфеля за основними позичальниками залишається значною: станом на 01.01.2009 р. на 20 найбільших позичальників припадає 45% портфеля, або 276% капіталу I рівня. Залежність від невеликої

кількості позичальників є потенційним джерелом волатильності доходів у разі виникнення в них фінансових труднощів, що збільшує ймовірність нестійкості установи і розмір кредитних втрат Банку у вигляді частки від процентного доходу або капіталу.

Кредитний портфель має прийнятну диверсифікацію за видами економічної діяльності: станом на 01.01.2009 р. підприємствам, які займаються торгівлею, ремонтом автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку, надано 35% корпоративних кредитів (131% капіталу I рівня); у переробну промисловість – 21%; підприємствам, які пов'язані з будівництвом – 20%.

Питома вага високоліквідних активів ВАТ «АКБ «Капітал» є задовільною, чому, насамперед, сприяють значні залишки на НОСТРО-рахунках. Відповідність коштів за строками до погашення у Банку перебуває на прийнятному рівні, хоча і спостерігається переважно від'ємний розрив ліквідності до 1 року.

Майже всі цінні папери Банку перебувають у торговому портфелі, який є достатньо диверсифікований за емітентами. Інвестування здійснювалось значною мірою у цінні папери підприємств машинобудівної, металургійної та будівельної галузі, а також у компанії з управління активами, що в умовах погіршення ситуації на фондовому ринку наражає Банк на ринковий ризик.

У структурі забезпечення за активними операціями¹ станом на 01.01.2009 р. найбільша частка забезпечення належить майновим правам на грошові депозити – 48%; нерухоме майно складає 33% від отриманого забезпечення; недержавні цінні папери – 13%. Частка незабезпечених кредитів (чистий кредитний ризик) зросла до 32%.

Погіршення економічної ситуації в країні негативно вплинуло на платоспроможність позичальників та відобразилося на якості кредитного портфеля.

Якість кредитного портфеля Банку погіршилась, але є задовільною (станом на 01.01.2009 р. питома вага простроченої та сумнівної заборгованості склала 2,3%), проте враховуючи високу концентрацію кредитного портфеля, а також загальне погіршення платоспроможності більшості контрагентів та зменшення реальних доходів населення, є ймовірність подальшого зростання проблемних активів.

Тільки за останній квартал 2008 року обсяг простроченої та сумнівної заборгованості збільшився на 7,3 млн. грн. (у 1,9 рази). Обсяг 10 найбільших проблемних кредитів складає 4,3 млн. грн., або 0,6% клієнтського кредитного портфеля.

У структурі кредитних операцій ВАТ «АКБ «Капітал» за категоріями ризику переважає заборгованість, класифікована як «стандартна» та «під контролем» (81,5% станом на 01.01.2009 р.). Частка «сумнівної» та «безнадійної» заборгованості залишається на стабільно низькому рівні, а заборгованість класифікована як «субстандартна» зростає.

¹ згідно з формою статистичної звітності №604

За підсумками 2008 року ВАТ «АКБ «Капітал» отримало чистий прибуток у сумі 2,08 млн. грн., що у 2,3 рази менше, ніж за 2007 рік. Станом на 01.01.2009 р. рентабельність активів Банку склала 0,22%, рентабельність капіталу – 2,1%, чиста середньозважена маржа – 4,66%. Низька прибутковість зумовлена, насамперед, вартістю ресурсної бази, витратами на розвиток регіональної мережі, а також погіршенням якості активів.

За підсумками 2008 року ВАТ «АКБ «Капітал» не виконало основні планові показники, що зумовлено, насамперед, макроекономічною ситуацією, зокрема, погіршенням ліквідності ринку, погіршенням платоспроможності контрагентів та обмеженими можливостями залучення ресурсів.

План ВАТ «АКБ «Капітал» на 2009 рік було скориговано з урахуванням зазначених вище негативних факторів. Відтак, щоквартально з огляду на відтік ресурсів будуть зменшуватись і обсяги активних операцій, зокрема, клієнтський кредитний портфель на кінець 2009 року планується у розмірі 82% від обсягу на початок року. На кінець 2009 року заплановано чергове збільшення статутного капіталу, що частково компенсуватиме відтік ресурсної бази.

ВАТ «АКБ «Капітал» орієнтовано на всі клієнтські сегменти: фізичних осіб, представників малого та середнього бізнесу, а також великих корпоративних клієнтів. В сучасних економічних умовах Банк буде адаптувати кредитні та депозитні програми для утримання наявних та залучення нових клієнтів, зокрема перехід від стандартного продуктового ряду до продуктів з більш індивідуальним підходом.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг ВАТ «АКБ «Капітал» підтверджено на рівні «uaBBB-», прогноз «стабільний».

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу рейтингів фінансових установ

А.М. Коноплястий

Старший фінансовий аналітик відділу рейтингів фінансових установ

А.М. Мовчан

Додатки

Дані балансу ВАТ «АКБ «Капітал», млн. грн.

Показник	01.01.2004	01.01.2005	01.01.2006	01.01.2007	01.01.2008	01.04.2008	01.07.2008	01.10.2008	01.01.2009
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	5,22	13,80	30,63	19,58	40,11	28,68	43,17	92,37	30,36
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	0,00	7,02	1,33	4,93	4,80	9,54	20,33	28,50	34,23
Кошти в інших банках	2,19	59,20	51,60	95,73	246,01	217,91	184,88	247,28	176,78
Кредити клієнтам	89,80	138,42	196,71	316,22	519,20	575,81	641,75	653,49	671,40
Цінні папери	7,86	13,74	14,85	29,24	57,58	59,32	55,07	54,71	56,02
Довгострокові вкладення	3,67	9,48	27,16	28,53	35,88	36,48	37,41	38,78	38,30
Нараховані доходи	4,01	4,02	4,48	3,80	6,54	6,52	6,68	8,07	12,50
Резерви	-7,52	-12,01	-13,61	-16,95	-23,66	-27,55	-30,65	-34,13	-38,21
Інші активи	0,55	0,45	1,27	2,76	6,43	4,74	5,69	4,81	4,07
Разом активів	105,78	234,12	314,43	483,83	892,89	911,45	964,33	1 093,89	985,44
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	0,00	6,10	0,00	0,00	18,00	25,50	52,20
Кошти банків	1,80	44,69	47,81	109,64	230,70	256,99	229,73	272,44	230,83
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00	0,00	0,34	1,71	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	23,44	102,26	87,90	80,11	203,02	124,95	155,35	159,64	131,20
Кошти фізичних осіб	36,88	41,71	114,89	204,61	337,97	378,53	407,23	477,95	430,29
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,00	0,00	5,00	9,89	25,11	25,07	25,04	25,00	10,00
Субординований борг	13,35	9,31	7,07	5,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Нараховані витрати	1,30	0,99	4,01	6,03	7,50	9,13	9,05	10,16	10,97
Інші зобов'язання	2,66	0,25	0,75	1,62	2,98	30,74	6,55	7,20	5,90
Разом зобов'язань	79,43	199,22	267,46	423,05	807,29	825,41	851,28	979,60	871,38
Сплачений статутний капітал	23,00	29,00	37,00	48,66	68,66	68,66	95,05	104,07	104,07
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	1,95	2,51	5,07	5,15	5,38	5,38	5,63	5,63	5,63
Результат минулих років	0,84	0,84	0,84	0,00	4,47	9,28	9,03	0,00	0,00
Результати переоцінки	0,00	0,00	2,55	2,27	2,27	2,27	2,27	2,27	2,27
Фінансовий результат поточного року	0,56	2,56	1,51	4,71	4,81	0,45	1,07	2,30	2,08
Всього власний капітал	26,35	34,91	46,97	60,78	85,59	86,04	113,05	114,28	114,06

Дані звіту про фінансові результати ВАТ «АКБ «Капітал», млн. грн.

Показник	01.01.2004	01.01.2005	01.01.2006	01.01.2007	01.01.2008	01.04.2008	01.07.2008	01.10.2008	01.01.2009
Процентні доходи	11,75	18,81	34,33	50,08	84,56	27,10	57,79	92,66	131,09
Комісійні доходи	4,07	5,95	5,90	6,40	10,42	2,94	5,98	9,17	12,02
Результат від торговельних операцій	0,17	0,48	0,45	5,02	0,19	1,97	3,86	4,89	3,98
Інші операційні доходи	0,00	6,35	0,99	0,02	0,07	0,01	0,04	0,06	0,11
Інші доходи	0,01	0,01	0,01	0,38	0,05	0,02	0,10	0,10	0,16
Повернення списаних активів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Непередбачені доходи	0,00	0,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Всього доходів	16,00	31,73	41,69	61,90	95,29	32,04	67,78	106,88	147,35
Процентні витрати	6,15	9,30	17,74	31,43	54,13	17,83	38,76	61,05	88,62
Комісійні витрати	1,02	1,37	1,21	0,82	1,50	0,38	0,82	1,36	2,00
Інші операційні витрати	1,40	1,98	3,36	4,68	4,69	1,97	4,08	6,38	8,70
Загальні адміністративні витрати	4,51	6,36	10,86	14,71	21,34	7,16	15,29	24,24	33,19
Відрахування в резерви	2,14	10,11	6,26	4,84	7,59	4,00	7,27	10,73	11,39
Непередбачені витрати	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Податок на прибуток	0,22	0,06	0,74	0,72	1,24	0,26	0,49	0,83	1,38
Всього витрат	15,44	29,18	40,17	57,19	90,48	31,60	66,71	104,58	145,28
Фінансовий результат поточного року	0,56	2,56	1,51	4,71	4,81	0,45	1,07	2,30	2,08